

Ärendenummer: 2024/1796

Dokumenttyp: Policy, mål och regler

Beslutande: Rektor

Beslutsdatum: 2024-06-25

Datum för ikraftträdande: 2024-07-01

Ersätter dokument: Policy, mål och regler för studentinflytande vid Mälardalens universitet
2021/0808

Ansvarig för översyn och revidering: Chef för Studentcentrum

Policy, mål och regler för studentinflytande vid Mälardalens universitet

Innehåll

Policy, mål och regler för studentinflytande vid Mälardalens universitet.....	1
Inledning.....	3
Syfte.....	3
Studentinflytande vid Mälardalens Universitet.....	4
Definitioner.....	4
Studentinflytande och studentmedverkan.....	4
Studentrepresentation och studentrepresentant.....	4
Student.....	5
Medarbetare.....	5
Mål.....	5
Nationella mål.....	5
Strategiska mål för kvalitetssäkrat studentinflytande vid MDU.....	5
Förutsättningar.....	6
Enhetlighet.....	6
Samarbete och engagemang.....	6
Kommunikation.....	6
Regler.....	6
Rättsliga utgångspunkter.....	6
Lokala regler.....	7
Studentrepresentanter i beredande och beslutande organ.....	7
Studentrepresentanter i universitetsövergripande organ.....	7
Studentrepresentanter i nyinrättade universitetsövergripande organ.....	8
Studentrepresentanter vid akademi.....	8
Samråd när beslut fattas av enskild befattningshavare.....	8
Rekrytering av studentrepresentanter.....	8
Tillsättande av studentrepresentanter.....	8
Vakanser.....	9
Studentmedverkan.....	9
Arvodering av studentrepresentanter som bedriver utbildning på grund- och avancerad nivå samt studerande på tekniskt basår.....	9
Förlängning av anställnings- och studietid eller arvodering för doktorander som agerar studentrepresentant.....	9
Ansvar för ett kvalitetssäkrat studentinflytande.....	10

Mälardalens universitets ansvar	10
Studentkårens ansvar	10
Gemensamt ansvar.....	11
Implementering och uppföljning.....	11

Inledning

Mälardalens universitet (MDU) ska vara ett attraktivt erkänt bra lärosätet med studenter och doktorander som är drivande i sin utbildning, vilket fastslås i *Vision, mål & strategi – Mälardalens universitet*. Aktiva studenter som vill och kan påverka sin utbildning är en central del av utbildningens och verksamhetens kvalitetsutveckling. Det ligger i universitetets intresse att ha ett starkt studentinflytande och MDU arbetar därför aktivt för att bidra till engagemang så att studenternas perspektiv, erfarenhet och uppfattning kan tas om hand i utvecklandet av kurser, program och studiesituation.

Studentinflytande regleras i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) där det bland annat anges att studenterna har rätt att utöva inflytande över utbildningen och högskolan ska verka för att de tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Studenterna förväntas också själva ta aktiv del i arbetet med att utveckla och förbättra sin utbildning.

Kvalitetsutvecklingen är en gemensam angelägenhet för både studenter och medarbetare och förutsätter ett gemensamt engagemang och ansvarstagande. Att utveckla välfungerande och tydliga former för studentinflytande är således en betydelsefull del av universitetets kvalitetsarbete. MDU arbetar med detta i enlighet med *Styrelsens arbetsordning för Mälardalens universitet*.

Syfte

För att säkerställa att det lagstadgade studentinflytande uppfylls krävs ett enhetligt arbetssätt inom universitetet samt ett nära samarbete mellan MDU och den av universitetsstyrelsen utsedda studentkår.

Syftet med detta dokument är att förtydliga arbetssättet med studentinflytande vid MDU. Genom att arbeta med en tydlig struktur och mot

ett gemensamt mål bidrar vi till ett ökat engagemang där studenter vill vara delaktiga i utvecklingsarbetet. Detta leder i sin tur till ett systematiskt arbetssätt som främjar, stärker och kvalitetssäkrar studentinflytandet inom universitetet.

Studentinflytande vid Mälardalens Universitet

Det finns flera former av studentinflytande vilket kan ske på flera olika sätt, både formella som informella. Policyn med dess riktlinjer fokuserar på det formella studentinflytande med fokus på det inflytande som utövas genom studentrepresentation.

Definitioner

Studentinflytande och studentmedverkan

Med studentinflytande avses sådant inflytande som studenter inom utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå har rätt att utöva över sin utbildning och studiesituation, enligt lag och förordning. Det formella studentinflytandet inom MDU omfattar två delar: kursvärderingar/programvärderingar samt studentinflytande reglerat enligt lag och förordning.

Med studentmedverkan avses sådan medverkan som sker i andra former än ovanstående definition och utgör därmed ett informellt studentinflytande. Informellt studentinflytande sker i mötet mellan student och lärare, akademier eller övriga enheter inom lärosätet genom exempelvis spontana samtal om hur en kurs upplevs ur studentens perspektiv, genom samarbeten, grupper och projekt som främjar utvecklingen av deras utbildning. Då beslut inte fattas eller beredning sker vid informellt studentinflytande behöver den student som deltar inte inneha uppdraget som studentrepresentant.

Studentrepresentation och studentrepresentant

Studentrepresentation finns för att studenterna ska ha inflytande över deras egen utbildning. Universitetet styrs genom styrelsen, nämnder och andra beslutande och beredande organ och det är genom dessa som utbildningen planeras, utvärderas och utvecklas. I dessa grupper finns det platser som är avsedda för studentrepresentanter

En studentrepresentant representerar studenternas åsikter i de organ där beslut fattas eller bereds som påverkar studenternas utbildning eller situation.

En studentrepresentant utses av studentkåren och representerar samtliga studenter på lärosätets beredande och beslutande organ. Detta gäller även icke medlemmar av studentkåren och inom program gäller detta oavsett termin.

Student

Med student avses i detta dokument den som är antagen och bedriver högskoleutbildning på grund-, avancerad och forskarnivå vid MDU, studerande på naturvetenskapligt/tekniska basåret samt studenter som ingår i ett internationellt utbytesprogram i avtal mellan MDU och annat lärosäte.

Medarbetare

Med medarbetare avses en som är anställd på MDU och som hanterar frågor/beslut som har betydelse för studenternas utbildning och studiesituation.

Mål

Nationella mål

Högskolelagen anger att verksamheten ska anpassas så att en hög kvalitet nås i utbildning och forskning. De tillgängliga resurserna ska utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Universitetet ska verka och underlätta för studenter att engagera sig och ta en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

Strategiska mål för kvalitetssäkrat studentinflytande vid MDU

Som en del i arbetet att förbättra och utveckla utbildningen behöver MDU säkerställa att studenters synpunkter och erfarenheter tas tillvara, därför har följande lokala mål tagits fram;

- MDU ska tydliggöra riktlinjerna och processerna för studentinflytande vid lärosätet för att uppnå enhetliga arbetssätt.

- MDU ska säkerställa att information om studenternas rättigheter, organisering och representation kontinuerligt kommuniceras ut till studenter och medarbetare.
- MDU ska fortsätta arbetet med att tillvarata den enskildes synpunkter på utbildningen genom kursvärderingar och programvärderingar. Studenten ska få information om resultaten av utvärderingar samt om eventuella förändringar som kan tänkas göras utifrån svaren av kursvärderingarna.

Förutsättningar

Enhetlighet

I enlighet med *Styrelsens arbetsordning* ska universitetet verka för att skapa goda och enhetliga förutsättningar för studentinflytande. Studentinflytande utövas av den av universitetsstyrelsen erkända studentkåren. Studentkåren ansvarar för studenternas organisation och utser studentrepresentanter i beredande och beslutande organ.

Samarbete och engagemang

MDU och studentkåren ska samarbeta för att skapa en god grund för att föreskrifter och riktlinjer kring studentinflytande och samråd efterlevs.

Som ett led i att kvalitetssäkra studentinflytande på universitetet ska MDU aktivt arbeta med utvecklingsområden och processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos studenterna.

Kommunikation

En välfungerande kommunikation är en förutsättning för ett aktivt studentinflytande. MDU och studentkåren ska ha välfungerande och kontinuerlig dialog sinsemellan rörande de frågor som berör studenternas situation eller som har en direkt eller betydande påverkan i studenternas utbildning.

Regler

Rättsliga utgångspunkter

Högskoleförordningen anger att en högskola ska sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om

åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten ska finnas tillgängliga för studenterna.

Vidare har studenterna rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. I enlighet med detta har studenterna rätt att vara representerade med minst tre ledamöter om beslut ska fattas av en grupp där det finns krav på att majoriteten av personerna i gruppen har vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Antalet studentrepresentanter i en sådan grupp får dock vara färre om det finns särskilda skäl med hänsyn till det totala antalet ledamöter i gruppen.

Om beslut ska fattas, eller beredning ska genomföras av en enda person, ska en studentrepresentant informeras i god tid före beslutet eller slutförandet av beredningen (Högskoleförordningen, 1993:100).

I övrigt beslutar universitetet själv om studenternas rätt till representation.

Lokala regler

Studentrepresentanter i beredande och beslutande organ

Den av universitetsstyrelsen utsedda studentkår har rätt att, i enlighet med *Styrelsens arbetsordning* och vad som närmare stadgas nedan, utse studentrepresentanter till universitetet i beredande och beslutande organ. Utöver detta ska universitetet där det är lämpligt tillfråga studentkåren om deltagande i projekt, arbetsgrupper eller motsvarande, permanenta så väl som tillfälliga.

Inom universitetet råder en presumtion för studentrepresentation som innebär att då osäkerhet råder huruvida studentrepresentation ska ske så ska information alltid lämnas samt samråd alltid äga rum.

Studentrepresentanter i universitetsövergripande organ

En lista över vilka universitetsövergripande organ studenter har rätt att vara representerade i ska finnas tillgänglig studentkåren. Chef på Studentcentrum säkerställer vid varje terminsstart med registrator vid rektors kansli att listan över dessa organ är uppdaterad. Studentkåren utser studentrepresentanter till organen och informerar registrator vid rektors kansli om dessa. Studentkårens utnämning av studentrepresentanter som bedriver utbildning på forskarnivå ska ske i samråd med doktorandrådet.

Studentrepresentanter i nyinrättade universitetsövergripande organ

Innan ett organ inrättas ska samråd ske med studentkåren om organets verksamhet har betydelse för utbildningen och studenternas situation och i samråd med studentkåren besluta om hur många platser som ska tas i anspråk.

Studentrepresentanter vid akademi

Vid akademierna ska studenter vara representerade i de råd som arbetar med utveckling av utbildningsverksamheten i frågor som har betydelse för utbildningen eller studenters situation.

Inom akademierna är de råd där studenter har rätt att vara representerade, i enlighet med styrelsens- och akademiernas arbetsordningar, följande:

- Ledningsråd
- Akademiens utbildningsråd
- Ett programråd för varje program
- Forskningsråd
- Handledarkollegium

Samråd när beslut fattas av enskild befattningshavare

I de fall då en enda person bereder eller fattar beslut som är av betydelse för utbildning eller studenters situation ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslutet eller slutförandet av beredning. Saknas sådan representant ska i stället beslutfattare informera studentkåren i god tid under beredningen.

Vid myndighetsutövning mot en enskild där en enda person fattar beslut finns ingen rätt till studentinflytande.

Rekrytering av studentrepresentanter

MDU ska löpande förse studenter med information om de möjligheter och fördelar som finns av att vara studentrepresentant. Medarbetare ska hänvisa studenter till studentkårens ansökningsida vid intresse för uppdraget som studentrepresentant.

Om det finns särskilda önskemål om representation från en särskild grupp studenter meddelas detta studentkåren.

Tillsättande av studentrepresentanter

Tillsättande av studentrepresentanter som avses i HL 2 kap. 7 § kan endast beslutas av den av styrelsen utsedda studentkår.

Vakanser

När det saknas representanter till erbjudna platser ska respektive organ eller råd säkerställa att handlingar kommer studentkåren tillhanda för kännedom. Studentkåren ansvarar för att tillhandahålla en funktionsadress som handlingarna skickas till. Om studentkåren inte inkommer med synpunkter inom en period om två veckor, anses möjligheten till studentinflytande vara uppfyllt.

Studentmedverkan

Vid tillsättning av studenter vid grupper eller övriga sammansättningar som inte är beredande eller beslutande behöver inget samråd ske med studentkåren.

Arvodering av studentrepresentanter som bedriver utbildning på grund- och avancerad nivå samt studerande på tekniskt basår.

Studenter som bedriver utbildning på grund- och avancerad nivå samt studerande på basår, och som av studentkåren utsetts som studentrepresentanter i beredande och beslutande organ på universitetet har rätt till ersättning för sina uppdrag med 130 kr per timme eller 65 kr per påbörjad halvtimme.

Universitetet betalar ersättningen till studentkåren i efterhand, per termin efter redovisat antal timmar. Studentkåren betalar i sin tur ersättningen direkt till studentrepresentanterna.

De representanter som deltar i universitetsstyrelsen arvodas enligt särskild ordning.

En student som bedriver informellt studentinflytande genom studentmedverkan och som även har ett uppdrag som studentrepresentant arvodas inte för sin tid i de sammansättningar där studentmedverkan bedrivs.

Förlängning av anställnings- och studietid eller arvodering för doktorander som agerar studentrepresentant

Förlängning av anställnings- och studietid eller arvodering för doktorander med förtroendeuppdrag, regleras i särskild ordning: Regler för förlängning av anställnings- och studietid för doktorander med förtroendeuppdrag vid Mälardalens universitet (2024/1044).

Ansvar för ett kvalitetssäkrat studentinflytande

Mälardalens universitets ansvar

- Medarbetare ska ta del av och arbeta efter detta dokument. Akademi- och avdelningschefer ansvarar över att sprida dokumentet till sina medarbetare för information och ökad kunskap om hur studentinflytande är organiserat på universitetet. Universitetet ska genom aktiva åtgärder sprida information om studentinflytande i de kanaler universitetet förfogar över, i syfte att skapa engagemang och medverkan från studenter.
- Varje akademi ska bistå studentkåren med aktuell information om de råd, nämnder och/eller organ där studenter inom akademien har rätt att vara representerade. Chef på Studentcentrum säkerställer vid varje terminsstart med respektive akademi att informationen är uppdaterad. I de fall en akademi eller ledning saknar studentrepresentanter ansvarar akademien tillsammans med studentkåren för att återkommande informera nya studenter om betydelsen av och möjligheterna till studentinflytande.
- Sammankallande för varje organ säkerställer att varje ny studentrepresentant får den introduktion till organets funktion och arbetssätt som är nödvändig. Sammankallande kallar studenter till sammanträde och ansvarar för att de får de handlingar som behövs för att förbereda sig inför varje möte.
- När det saknas representanter till erbjudna platser ska respektive organ säkerställa att handlingar kommer studentkåren tillhanda för kännedom. Studentkåren ansvarar för att tillhandahålla en funktionsadress som handlingarna skickas till. Om studentkåren inte inkommer med synpunkter inom en period om två veckor, anses studentinflytande vara uppfyllt.

Studentkårens ansvar

- Studentkåren ska arbeta för att styrelsemedlemmar samt de av studentkåren utsedda studentrepresentanter har god kännedom om universitetets arbete med studentinflytande.
- Studentkåren ansvarar för att utse och entlediga studentrepresentanter i samtliga beredande och beslutande organ vid universitetet, permanenta såväl som tillfälliga, som rektor eller akademichef fattar beslut om och

ska arbeta löpande för att fylla vakanta platser där studentrepresentation ingår och efterfrågas.

- Studentkåren ansvarar, i samverkan med MDU, för att varje år tillhandahålla utbildning om studentinflytande och hur det är organiserat på universitetet till studentrepresentanter.
- Studentkåren ska föra förteckning över vilka organ i universitet som studentkåren har representanter i och vilka som utsetts till uppdragen. Informationen ska delges universitet och studentkåren ansvarar för att löpande uppdatera dessa listor vid förändringar.

Gemensamt ansvar

- Den av styrelsen utsedda studentkåren har huvudansvaret för utövandet av hur studentinflytande bedrivs, d.v.s. studenters deltagande i beredande och beslutande organ. Rektor ansvarar även för att besluta om de regler som krävs för att garantera ett väl fungerande studentinflytande. Rektor ansvarar för att ingå avtal med den av styrelsen godkända studentkåren för att närmare reglera samarbetet.
- MDU och MDS har ett gemensamt ansvar av att fortlöpande föra dialoger för att stärka och vidareutveckla studentinflytande på universitetet. MDU ska tillhandahålla forum för dialog och samarbeten och MDS ska aktivt delta i de samarbetsforum eller övriga samarbetskonstellationer som finns på universitetet.
- MDU och MDS har ett gemensamt ansvar av att fram processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos studenterna på universitetet.

Implementering och uppföljning

Arbetet med kvalitetssäkrat studentinflytande ska vara känt bland handläggare, beslutsfattare, i de nämnder, råd och organ som berör studentinflytande. Kunskap om studentinflytande ska ske genom kommunikation, dialog och utbildning till alla som berörs i arbetet med studentinflytande. Kunskap ska genomsyra verksamheten och det är hela universitetets ansvar att arbeta utefter detta.

Uppföljning och eventuell revidering av detta dokument sker enligt universitetets policy för kvalitetsarbetet och kommer att göras i samband med förnyelse av samarbetsavtalet med den av universitetsstyrelsen erkända

studentkår, vart tredje år. Eventuell revidering av styrelsens eller rektors arbetsordning kan även föranleda revidering av detta dokument.